تاثیر آموزش مدیریت بحران بر میزان آگاهی پرستاران در مدیریت شرایط بحران

سعید سعیدی مهر [۱]، سحر گراوندی [۲،۳]، محمد صاحب الزمانی [۴]، محمد جواد محمدی [۳،۵]*

۱- دانشجوی دکتری مدیریت بحران، پژوهشگاه شاخص پژوه، اصفهان، ایران و رئیس آموزش و پژوهش بیمارستان نفت اهواز، اهواز ، ایران
۲- دانشجوی کارشناسی ارشد پرستاری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران پزشکی ، تهران ، ایران
۳- بیمارستان آموزشی رازی، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز ، اهواز ، ایران
۴- استادیار گروه پرستاری، دانشکده پرستاری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران پزشکی ، تهران ، ایران
۵- دانشجوی دکتری ،گروه مهندسی بهداشت محیط دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، اهواز، ایران

چکیده

زمینه و هدف: بیمارستان نقش مهمی در زمان بروز حوادث و شرایط بحرانی بعهده دارد. پرستاران به عنوان بزرگترین گروه ارائه کننده خدمات بهداشتی از طریق ارتقاء سطح دانش و آگاهی خویش در این زمینه نقش بسیار مهمی دارند. این مطالعه با هدف بررسی تاثیر آموزش مدیریت بحران بر میزان آگاهی پرستاران از مدیریت شرایط بحرانی انجام گرفت.

روش‌ها: : این مطالعه نیمه تجربی از نوع قبل و بعد بوده و جامعه هدف شامل تمامی پرستاران شاغل در بیمارستان بزرگ نفت اهواز در سال ۱۳۹۲ بودند. نمونه‌ها به روش نمونه‌گیری تصادفی منظم انتخاب شدند. پایایی پرسشنامه از طریق آلفای کرونباخ برابر ۰/۸۸ بدست آمد. نتایج حاصل با استفاده از نرم افزار SPSS و روش‌های آماری تحلیل شد.

نتایج: این مطالعه نشان داد که میزان آگاهی پرستاران در مواجهه با بحران و نحوه برخورد با آن پس از شرکت در برنامه‌های آموزشی نسبت به قبل آن تفاوت معناداری داشت (P= ۰/۰۰۲). طبق یافته‌ها آموزش مدیریت بحران بر میزان آگاهی پرستاران در مدیریت شرایط بحرانی موثر بوده است (P= ۰/۰۰۲). همچنین ارتباط معنی‌داری بین شرکت در دوره‌های آموزشی مقابله با بحران (P= ۰/۰۰۲)، و برخی از متغیرهای دیگر با سطح آگاهی پرستاران دیده شد.

نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌های مطالعه و نیاز پرستاران به آگاهی در زمینه بحران برگزاری مانورهای آمادگی، آموزش پرسنل، ارتباط و هماهنگی با سازمان‌های مربوطه پیشنهاد می‌گردد.

کلمات‌کلیدی: آموزش مدیریت بحران، آگاهی، پرستار، شرایط بحرانی

*آدرس نویسنده مسئول: اهواز، بلوار گلستان، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، دانشکده بهداشت، تلفن:۰۹۳۵۵۴۳۹۷۰۷

پست الکترونیک: Mohamadi.m@ajums.ac.ir

[Downloaded from jms.thums.ac.ir on 2024-03-29]

مقدمه

امروزه جهان دستخوش حوادث گوناگونی می‌شود که همواره منابع مادی و انسانی را تهدید می‌کند. هر چند پیشرفت‌های عظیم انسان، قدرت او را برای مقابله با سوانح و پاسخگویی به حوادث غیر مترقبه تا حدودی افزایش داده، اما انسان هنوز نتوانسته به طور صحیح و کامل حوادث را تحت کنترل خود درآورد (۱). طبق آمار سازمان صلیب سرخ جهانی بروز حوادث طبیعی جهان در فواصل بین سال‌های ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۳ حدود ۷۰۷ مورد بوده است (۲، ۳). در ایران نیز هر ساله هزاران نفر دچار حادثه گردیده و خسارات مالی زیادی به جامعه تحمیل می‌نماید (۴، ۵) بطوری که ایران در آسیا مقام چهارم و در دنیا مقام ششم را از نظر آمار وقوع حوادث طبیعی دارد (۶، ۷).

مدیریت بحران فرآیند کاهش خطر پذیری سانحه به نحو کارا و اثر بخش با استفاده از منابع موجود جهت مقابله با بحران است (۸). بخش بهداشت و درمان به سبب ماهیت فعالیت‌های مرتبط با نقشی که در درمان و بازتوانی بیماران و کنترل وضعیت سلامت جامعه دارد، از بخش‌های حساس و راهبردی در این زمینه مقابله با بحران است (۹). به عبارت دیگر بیمارستان‌ها و کارکنان مراکز بهداشتی درمانی مستقیماً تحت تأثیر حوادث و بحران‌ها قرار می‌گیرند (۱۰). بیمارستان‌ها با توجه به وظایف حرفه‌ای در شرایط بحران یکی از اجزای مهم فرآیند پاسخ دهی به حوادث غیر مترقبه محسوب می‌شوند که رسالت حفظ حیات و سلامت مصدومین را بر عهده دارند (۹).

عدم وجود برنامه عملیاتی از قبل تدوین شده در راستای مقابله مؤثر با شرایط بحرانی ناشی از بلایا در بیمارستان‌ها موجب افزایش بی‌نظمی و سردرگمی کارکنان این مراکز در امور محوله خواهد شد (۴). زیرا هنگامی که حوادث غیر مترقبه رخ می‌دهد شرایط کار در بیمارستان‌ها به طور کامل تغییر می‌یابد. این تغییرات شامل کلیه فعالیت‌ها می‌شود و به تبع آن انطباق وضعیت بیمارستان با شرایط موجود باید بر اساس طرح‌های از پیش تعیین شده انجام گیرد. تا کل سیستم درمانی قادر باشد مجروحانی را که دچار حادثه شده‌اند، پذیرش و درمان نماید. بنابراین نحوه سازماندهی بیمارستان‌ها در شرایط عادی و بحرانی متفاوت است که این امر بر اهمیت و لزوم مدیریت بحران تأکید دارد (۱۱). بیمارستان‌ها باید توانایی مقابله با هر شرایط بحرانی را داشته باشند (۱۲).

آمادگی همه جانبه نظام سلامت اهمیت ویژه‌ای در کاهش پیامدهای حوادث و بلایا دارد، لذا ضروری است که پرستاران به عنوان عضو حیاتی در کادر درمان آمادگی لازم جهت مقابله با این شرایط را کسب نمایند (۱۳). پرستاران با ارتقاء سطح دانش و آگاهی خویش در مورد مقابله با شرایط بحرانی به افزایش بازدهی سیستم ارتقاء سلامت جامعه کمک خواهند (۱۴). لذا بررسی سطح آگاهی و دانش پرستاران از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است (۱۵). امروزه بحران‌ها و اهمیت آگاهی کارکنان در این زمینه و نیز پاسخگویی کارکنان سلامت حوادث مورد تاکید است (۱۵). با توجه به اهمیت موضوع این مطالعه با هدف بررسی تاثیر آموزش مدیریت بحران بر میزان آگاهی پرستاران از مدیریت شرایط بحرانی طراحی گردید.

روش‌ها

این پژوهش نیمه تجربی از نوع قبل و بعد بوده جامع مورد پژوهش تمامی پرستاران شاغل در بیمارستان بزرگ نفت اهواز تشکیل دادند. نمونه در مورد مطالعه از بین پرستاران شاغل در بیمارستان فوق که به روش تصادفی منظم انتخاب شدند. مداخله از طریق برگزاری دوره آموزشی و مانور مقابله با بحران و مشارکت پرستاران در این دوره‌ها بود که توسط محقق برگزار شد. محتوی آموزشی شامل نحوه‌ی مقابله با بحران و مدیریت بحران بود. در پایان تاثیر آموزش از طریق پرسش‌نامه مورد بررسی قرار گرفت. جمع‌آوری اطلاعات از طریق پرسش‌نامه انجام شد. پرسشنامه اول حاوی ۸ سؤال در مورد ویژگی‌های جمعیت شناختی پرستاران و پرسش‌نامه دوم حاوی ۱۶ سؤال در رابطه با میزان آگاهی پرستاران از نقش خود در مدیریت بحران بود که میزان آگاهی را در چهار حیطه آموزشی، مدیریتی، حرفه-ای و امنیتی بررسی می‌نمود. در هر حیطه چهار سؤال در نظر گرفته شد که با مقیاس لیکرت و توسط پنج گزینه اصلاً، کم، متوسط، زیاد و خیلی زیاد میزان آگاهی پرستاران را می‌سنجید و به ترتیب امتیاز ۰ تا ۴ به هریک از سؤالات تعلق می‌گرفت. محدوده امتیازات جهت تعیین میزان آگاهی از ۰ تا ۶۴ متغیر بود. امتیاز ۰ تا ۱۵ به عنوان آگاهی ضعیف، امتیاز ۱۶ تا ۳۲ به عنوان آگاهی متوسط، امتیاز ۳۳ تا ۴۸ به عنوان آگاهی خوب و امتیاز ۴۹ تا ۶۴ به عنوان آگاهی خیلی خوب در نظر گرفته شد. جهت بررسی اعتبار پرسش‌نامه از اعتبار محتوا استفاده گردید و

[Downloaded from jms.thums.ac.ir on 2024-03-29]

از ۲ نفر از اعضای هیأت علمی دانشکده پرستاری دانشگاه علوم پزشکی اهواز، یکی از اعضای کمیته بحران بیمارستان نفت اهواز نظرخواهی گردید و پیشنهادهای ارائه شده جهت اصلاح پرسش‌نامه به کار بسته شد. جهت تامین اعتماد علمی پرسش-نامه علل عدم گزارش دهی خطاهای دارویی توسط دانشمندی ۱۳۹۰ با پایایی ضریب آلفا کرونباخ (α=۰/۸۸) برآورد شده است که از پایایی خوبی برخوردار است (۱۷). جهت تجزیه وتحلیل داده‌ها از نرم افزار spss نسخه ۱۸ و روش‌های آمار توصیفی استفاده گردید. ضمناً سطح معنی داری در این تحقیق، α= ۰/۰۵ تعیین شده است.

نتایج

تحلیل داده‌ها نشان داد ۸۸ درصد شرکت کنندگان در این پژوهش زن و ۱۲ درصد مرد بودند. میانگین سنی آن‌ها ۳۷ سال با حداکثر سن ۵۲ سال و حداقل ۲۱ سال بود و اکثر آن‌ها دارای شیفت در گردش (۵۴ درصد) بودند. ۸۷ درصد مدرک تحصیلی کارشناسی داشتند و سابقه کاری پرسنل متوسط ۱۲ سال بود. سطح آگاهی پرستاران شاغل در بیمارستان بزرگ نفت اهواز در مورد مدیریت بحران قبل و بعد از آموزش در سه سطح کم، متوسط، زیاد و خیلی زیاد مشخص گردید. نتایج آزمون ویلکاکسون نشان می‌دهد که میزان آگاهی پرستاران در مواجهه با بحران و نحوه برخورد با آن بعد از آموزش نسبت به قبل آن تفاوت معناداری داشته است (P= ۰/۰۰۲) به طوری که میزان آگاهی کم پرستاران از ۴۵ به ۱۰ درصد بعد از آموزش کاهش یافته است (جدول ۱).

جدول ۱- مقایسه سطح آگاهی پرستاران شاغل در بیمارستان بزرگ نفت اهواز در مورد مدیریت بحران قبل و پس از آموزش

سطح آگاهی	قبل از آموزش	پس از آموزش	نتایج آزمون ویلکاکسون
	تعداد(درصد)	تعداد(درصد)	
آگاهی کم	۴۵(۴۵٪)	۱۰(۱۰٪)	p=۰/۰۲
آگاهی متوسط	۳۰(۳۰٪)	۵۰(۵۰٪)	
آگاهی زیاد	۱۵(۱۵٪)	۲۰(۲۰٪)	
آگاهی خیلی زیاد	۱۰(۱۰٪)	۲۰(۲۰٪)	

با انجام کای دو مشخص گردید مواردی مانند سن و جنس با میزان آگاهی از مدیریت بحران ارتباط معنی‌داری نداشت ولی نوع استخدام، نوع مسئولیت، سابقه کاری و سطح تحصیلات افراد با سطح آگاهی از مدیریت بحران رابطه معنادار (P= ۰/۰۰۲) داشت، به طوری‌که مسئولین بخش‌ها و کارشناسان ارشد آگاهی بالاتر داشتند. همچنین نوع شیفت کاری نیز با میزان آگاهی رابطه معنادار (P= ۰/۰۰۱) داشت و پرسنل شیفت صبح آگاهی بالاتر و پرسنل شیفت شب آگاهی ضعیف‌تری داشتند. افرادی که در دوره‌های آموزشی یا مانورهای وقوع بحران شرکت داشتند و یا عضو کمیته بحران بودند، سطح آگاهی بالاتری درخصوص مدیریت بحران داشتند. طبق نتایج این مطالعه، ارتباط معنی داری بین برخی از ویژگی پرستاران از نظر شرکت در دوره‌های آموزشی مقابله با بحران عضویت در کمیته بحران با سطح آگاهی پرستاران بدست آمد.

بحث

هدف از این مطالعه بررسی تاثیر آموزش بر میزان آگاهی پرستاران ازنقش خود در مدیریت شرایط بحرانی ۱۳۹۲ بود. با توجه به نتایج حاصل از این مطالعه مشخص گردید که حضور و شرکت پرستاران در دوره‌های آموزشی و مانورهای مقابله با بحران در افزایش میزان آگاهی از نحوه مدیریت بحران و ایجاد آمادگی کادر پرستاری در زمان وقوع بحران بسیار مهم است و میزان آمادگی کلی پرستاران را بطور معنا داری تغییر می‌دهد. نتایج نشان داد که اکثریت پرستاران مورد مطالعه در دوره‌های آموزشی مقابله با بحران شرکت داشته‌اند. در مطالعه نصیری پور و همکاران برگزاری مانور و تمرین برای سنجش میزان آگاهی در مورد نحوه رویارویی با بحران در حد ضعیف ارزیابی شده بود (۱۱). با توجه به نتایج حاصل از این مطالعه سطح آگاهی پرستاران در رویارویی با بحران در حد متوسط ارزیابی گردید که نشان می‌دهد که سطح آگاهی در زمینه مدیریت بحران در بیمارستان بزرگ نفت اهواز بیشتر است. برگزاری مانورهای بحران می‌تواند نقش مهمی در افزایش میزان آگاهی کارکنان برای مقابله مناسب با بحران، حفظ خونسردی، نظم دادن به امور و مراقبت مؤثرتر از مصدومین در شرایط بحران داشته باشد. بر اساس پژوهش دانشمندی و همکاران که سطح آمادگی مقابله با بحران‌ها را در بیمارستان‌های منتخب ایران ارزیابی نمودند، میزان آمادگی در سطح خوبی ارزیابی شد. آنان تأکید نمودند که با وجود اهمیت فراوان آموزش در ارتقای سطح دانش

[Downloaded from jms.thums.ac.ir on 2024-03-29]

و توانایی کارکنان و سایر افراد در مواجه با وضعیت بحرانی، ساختار سازمانی واحد آموزش در بیمارستان‌ها مشخص نیست و پوسترها و بروشورهای آموزشی در زمینه حوادث غیر مترقبه منتشر و نصب نشده و دستورالعملی برای تمرین و کسب آمادگی بیمارستان‌ها در زمان بحران وجود ندارد (۱۷). با توجه به نتایج مطالعه حاضر میزان آگاهی کادر پرستاری در قسمت آموزش در مقابله با بحران در حد خوب ارزیابی گردید که با نتایج اشاره شده همخوانی دارد. در پژوهشی که ملک شاهی و مردانی در خرم آباد انجام دادند مشخص شد بیش از نیمی از شرکت کنندگان در دوره‌های آموزشی و مانورهای وقوع بحران شرکت کرده بودند (۹). در پژوهش ملکی و شجاعی که آمادگی بیمارستان‌های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی ایران را در برابر بلایا بررسی و دریافتند که در اغلب بیمارستان‌ها، دوره‌های آموزشی برای پرسنل امنیتی در نظر گرفته نشده و این بیمارستان‌ها در صورت بروز بلایا با مشکلات فراوانی مواجه خواهند شد. آنان تأکید نمودند که لازم است کلیه پرسنل آگاهی لازم را داشته باشند تا اثر بخشی کافی در زمان بحران مشاهده شود (۵). در پژوهش ملک شاهی و مردانی۶۶/۷ درصد از نمونه‌های حاضر در پژوهش عضو کمیته بحران بیمارستان بودند (۹). احتمالا عدم اطلاع رسانی در مورد این کمیته یا فقدان آگاهی از اهمیت آن، یا بار کاری و نداشتن فرصت کافی برای عضویت در این کمیته از دلایل عدم حضور پرستاران در کمیته بحران باشد. نتایج نشان داد که آمادگی و آگاهی کارکنان جهت رویارویی با بحران در حد متوسط می‌باشد. اجاقی و همکاران نیز که آمادگی مراکز آموزشی درمانی کرمانشاه جهت رویارویی با بحران را بررسی کرده، ابراز داشتند که آمادگی اکثر بیمارستان‌ها در حد ضعیف می‌باشد (۴). در پژوهش سبحانی و همکاران میزان آمادگی بیمارستان‌های شیراز در حد متوسط به بالا بوده و برای بیشتر پرسنل آنها برنامه‌های آموزشی تدوین شده بود (۱۸). در تعیین میزان آگاهی کارکنان، حدود نیمی از پرستاران آگاهی متوسط داشتند. انتظار می‌رود در شرایط کنونی که بر مدیریت بحران تأکید زیادی می‌شود این آگاهی در سطح بالاتری باشد. حجت و همکاران آمادگی بیمارستان‌ها را از نظر پذیرش، انتقال و تخلیه در حد ضعیف، از نظر اورژانس، ترافیک، ارتباطات، نیروی انسانی و مدیریت در حد متوسط و از نظر امنیت، آموزش و پشتیبانی در حد خوب ارزیابی کرده بودند (۱۹).

این مساله می‌تواند سبب افزایش آگاهی پرسنل در این بیمارستان‌ها شود. مطالعه نصیری پور و همکاران نیز مشخص کرد که وضعیت سیستم اطلاعاتی مدیریت بحران، سامانه فرماندهی بحران، آموزش‌های مرتبط با بحران و سازماندهی نیروی انسانی برای مقابله با بحران در بیمارستان‌های مرزی در سطح متوسط قرار دارد (۱۱). حاجوی و همکاران آگاهی پرسنل مدارک پزشکی را در زمینه‌های مختلف مدیریت بحران بررسی نمودند. آن‌ها به این نتیجه رسیدند که آگاهی کارکنان در زمینه میزان رعایت جنبه‌های قانونی بحران در حد متوسط، در زمینه مدیریت منابع انسانی در حد ضعیف و در زمینه ایمنی و تجهیزات برای مواجهه با بحران، رعایت اصول پذیرش در بحران و نیز آمادگی قبلی بخش در حد خیلی ضعیف بود (۲۰). همچنین بین سطح تحصیلات افراد، نوع شیفت کاری، شرکت در دوره‌های آموزشی یا مانورهای وقوع بحران و عضویت در کمیته بحران بر میزان آگاهی افراد در رابطه با مدیریت بحران رابطه معنی داری بدست آمد. با افزایش سطح تحصیلات افراد، اهمیت وقوع بحران و آمادگی مقابله با آن برای فرد بارزتر شده و سبب ایجاد انگیزه جهت افزایش اطلاعات می‌گردد. نتایج نشان داد که پرسنل شاغل در شیفت‌های صبح، اطلاعات بالاتری داشتند و دلیل این مسأله می‌تواند برگزاری دوره‌های آموزشی در شیفت صبح باشد، چرا که پرستاران می‌توانند در این دوره‌ها بهتر شرکت نمایند. بسیاری از پرستاران پس از شیفت شب و خستگی ناشی از آن یا مایل به شرکت در دوره‌های آموزشی نیستند و یا از روی اجبار و بدون تمرکز در این دوره‌ها شرکت می‌کنند و عملاً این کلاس‌ها برای آنان کمتر بار علمی به همراه دارد. شاید برگزاری این گونه دوره‌های آموزشی در شیفت‌های صبح و عصر بتواند درارتقاء میزان آگاهی افراد و کسب اطلاعات مفید از این کلاس‌ها مؤثر باشد. از محدودیت-های این پژوهش این بود که تنها آگاهی پرستاران را در خصوص مدیریت بحران بررسی نمود. با توجه به اینکه در زمان بحران کلیه پرسنل بیمارستان از جمله پزشکان، شاغلین در بخش‌های اداری، کادر امنیتی، پرسنل خدماتی و غیره نیز درگیر می‌شوند، لذا بررسی میزان اطلاعات کلیه افراد و ارتقاء سطح آگاهی آنها نیز ضروری است.

نتیجه‌گیری

با توجه به یافته‌های مطالعه و نیاز پرستاران به آگاهی در زمینه بحران

[Downloaded from jms.thums.ac.ir on 2024-03-29]

برگزاری مانورهای آمادگی، آموزش پرسنل، ارتباط و هماهنگی با سازمان‌های مربوطه پیشنهاد می‌گردد.

تشکر وقدردانی

بدین وسیله از ریاست محترم بهداشت و درمان صنعت نفت اهواز و ریاست محترم بیمارستان بزرگ نفت و همچنین از کلیه پرسنل بیمارستان که در انجام این مطالعه نهایت همکاری با پژوهشگران را داشته‌اند تشکر و قدردانی می‌گردد.

References:

1. Imani E, Alavi A, Jafari A, Badri S. The knowledge of nurses of disaster management and related factors. Iranian Journal of Health & Care 2011; 13 (4): 10- 18 [Persian]
2. Jafari S, Sadegi R, Batebi A, Hosseini M, Ebrahimpoor M, Shojaei F, et al. The Effects of Occupational Stress on Quality of Life and Associated Factors among Hospital Nurses in Iran. Journal of Social and Development Sciences. 2012; 3(6):194-202.
3. Mohebbi HA, Mehrvarz S, Saghafinia M, Rezaei Y, Kashani SMT, Naeeni SMM, and et al. Earthquake related injuries: assessment of 854 victims of the 2003 Bam disaster transported to tertiary referral hospitals. Prehospital and disaster medicine. 2008; 23(06):510-5.
4. Ojaghi S, Nourizad S, Mahboobi M, Khazaei M, Najafi G. Disaster crisis handling preparedness level of hospitals in Kermanshah. Journal of Kermanshah University of Medical Sciences. 2009; 13(3).
5. Shojaei P, Reza Maleki M, Bagherzadeh R. Studying preparedness in teaching hospitals affiliated to Iran University of Medical Sciences, 2006. Disaster Prevention and Management: An International Journal. 2009; 18(4):379-87.
6. Ghanefar S, Tabar A, editors. Iran's strategy on natural disaster risk management. Inter National conference geotechnical engineering for disaster mitigation and rehabilitation; 2005: World Scientific. 2005; 1: 12-13.
7. Khankeh H, Mohammadi R, Ahmadi F. Health care services at time of natural disasters: a qualitative study. Iran Journal of Nursing. 2007; 20(51):85-96.
8. Yarmohammadian MH, Fooladvand M, Haghshenas A, Atighechian G, Alavi A. Crisis management competencies and their relation To self-efficiency of managers in the organizations related to disasters. International Journal of Health System and Disaster Management. 2013; 1(2):64.
9. Malekshahi F, Mardani M. Abilities and limitations of crisis management in Shohadaye Ashayer and social security hospitals of khorramabad in 2007. Journal of Critical care nursing. 2008; 1 (1): 29- 34 [Persian]
10. Zaboli R, Sh T, Amerion A, Moghaddasi H. Survey of Tehran City Hospitals Disaster Preparedness for Disaster. MilMed Journal. 2006; 8(2):103-11.
11. Nasiri-Pour A, Raeissi P, Mahbobi M. Border hospital readiness in handling border related crisis in Kermanshah Province, Iran, 2007. Journal of Health Administration. 2007; 10(28):41-8.
12. Tzeng H-M, Yin C-Y. Crisis management systems: staff nurses demand more support from their supervisors. Applied nursing research. 2008; 21(3):131-8.
13. Botti M, Reeve R. Role of knowledge and ability in student nurses' clinical decision making. Nursing & health sciences. 2003; 5(1):39-49.
14. Littleton-Kearney MT, Slepski LA. Directions for disaster nursing education in the United States. Critical care nursing clinics of North America. 2008; 20(1):103-9.
15. Hsu EB, Thomas TL, Bass EB, Whyne D, Kelen GD, Green GB. Healthcare worker competencies for disaster training. BMC Medical Education. 2006; 6(1):19.
16. Tsai C-H, Chen C-W. An earthquake disaster management mechanism based on risk assessment information for the tourism industry-a case study from the island of Taiwan. Tourism Management. 2010; 31(4):470-81.

[Downloaded from jms.thums.ac.ir on 2024-03-29]

17. Daneshmandi M, Amiri H, Vahedi M, Farshi M. Assessing level of Preparedness for disaster in hospitals of a selected medical sciences university-1388. MilMed Journal. 2010; 12(3):167-71.
18. Sobhani G, Khammarnia M, Hayati R, Ravangard R, Heydari AR, Heydarvand S. Investigation of the preparedness level of the hospitals against disasters in Bandar Abbas, Iran, in 2012. JPMA the Journal of the Pakistan Medical Association. 2014; 64(5):506-9.
19. Hojat M, Sirati Nir M, Khaghanizade M, Karimizarchi M. Survey of hospital disaster management in medical science universities. Daneshvar: scientific research Journal of shahed university 2008; 15 (74): 1-10 [Persian]
20. Hajavi A, Shojaei Baghini M, Haghani H, Azizi A. Crisis Management in Medical Records Department in Kerman and Borujerd Teaching Hospitals 2006 (Providing Model). Journal of Health Administration. 2009; 12(35):9-16.
21. Mastaneh Z, Mouseli L. Capabilities and limitations of crisis management in the teaching hospitals of Hormozgan University of Medical Sciences, 2010. Sci Res Essays. 2013; 8:1196-202

[Downloaded from jms.thums.ac.ir on 2024-03-29]

The effect of education on awareness of nurses about disaster management

Said Saide mehr [1], Sahar Geravandi [2, 3], Mohammad Sahebalzamani [4], Mohamma Javad Mohammadi [5, 3]*

1- Ahvaz oil Great Hospital, Ahvaz, Iran
2- MSC students, Department of nursing, Islamic Azad University, Tehran Medical Sciences Branch, Tehran, Iran
3-Razi Hospital, Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz, Iran
4- Assistant Professor of Educational Management, Islamic Azad University, Tehran Medical Sciences Branch, Tehran, Iran
5- Department of Environmental Health Engineering, School of Public Health, Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz, Iran

***Corresponding address: School of Public Health, School of Health, Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz, Iran. Mobile: +989355439707**
Email: javad_sam2000@yahoo.com

Abstract

Background & Aims: *Hospital has an important role during unexpected and disastrous situation. Nurses as the largest group of health care providers can play important role in this field through increasing their knowledge and awareness level. This study was conducted to determine the effect of education on nurse's awareness about disaster management.*

Methods: *This was a quasi-experimental study conducted on all nurses employed at the Oil Great Hospital of Ahwaz in 2013. The subjects were selected through systematic random sampling. The reliability of questionnaire was confirmed by obtaining Cronbach's alpha coefficient of 0.88. The data were analyzed statistically in the SPSS software.*

Results: *The results of this study showed that the level of nurses' awareness about disaster management and their approach to this issue had significantly differed after the educational intervention (P=0.002). Also, the disaster management education was effective on nurses' awareness to manage disastrous situation (P=0.002). In addition, there was a significant relation between attending educational sessions (P=0.002) and some other variables with nurses' awareness level.*

Conclusion: *Based on the findings of research and the need for nurses' awareness about disastrous situation, establishment of preparation maneuvers, educational programs, and appropriate coordination and connections with the relative organizations are recommended.*

Keywords: *disaster management education, awareness, nurse, disastrous situation*

[Downloaded from jms.thums.ac.ir on 2024-03-29]